

रिब्दीकोट गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २ रिब्दीकोट माघ १७, २०७६ साल संख्या: ५

भाग - २

रिब्दीकोट गाउँपालिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिम होम स्टे संचालन कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

होम स्टे संचालन कार्यविधि, २०७६

गाउँसभाबाट पारित मिति २०७६।१०।१७

स्थानीय समुदायको संलग्नतामा स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गर्न, ग्रामीण अर्थतन्त्रमा योगदान पुऱ्याउन एवं पर्यटनको माध्यमबाट ग्रामीण पर्यटनको विकास, प्रबर्द्धन, व्यवस्थापन र नियमन गर्न वाञ्छनिय भएकोले रिब्दीकोट गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले यो होम स्टे संचालन कार्यविधि, २०७६ बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- क) यस कार्यविधिको नाम 'होम स्टे संचालन कार्यविधि, २०७६' रहेको छ ।
- ख) यो कार्यविधि रिब्दीकोट गाउँपालिकाभर लागु हुनेछ ।
- ग) यो कार्यविधि प्रदेश सरकार, मन्त्रीपरिषदले स्वीकृत गरेकको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

- क) 'होम स्टे' भन्नाले पर्यटकलाई आवास, खाना र अन्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले, आफ्नै घर वा समुदायमा नीजि वा सामुहिक रूपमा संचालन गरिएको घरवास सेवा सम्भन्नु पर्दछ ।
- ख) 'सामुदायिक होम स्टे' भन्नाले ग्रामिण क्षेत्रमा कम्तीमा ५ अलग अलग स्वामित्व भएका घरधनीले सामुहिक रूपमा व्यवस्थापन गरी संचालन गरेको होम स्टेलाई सामुदायिक होम स्टे सम्भन्नु पर्दछ ।
- ग) 'निजी होम स्टे' भन्नाले ग्रामिण क्षेत्रमा एकल रूपमा दर्ता गरी निजी स्तरमा संचालित होम स्टेलाई निजी 'होम स्टे' सम्भन्नु पर्दछ ।
- घ) 'गाउँपालिका भन्नाले रिब्दीकोट गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- ङ) 'कार्यलय भन्नाले' रिब्दीकोट गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत स्थापना भएको कार्यलय सम्भन्नु पर्दछ ।
- च) 'स्थानीय तह' भन्नाले होम स्टे संचालन हुने रिब्दीकोट गाउँपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- छ) 'होम स्टे' व्यवस्थापन तथा संचालन समिति भन्नाले दफा ९ बमोजिमको समिति सम्भन्नु पर्दछ ।
- ज) 'होम स्टे इकाई' भन्नाले होम स्टे संचालन गर्न व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत रहेका प्रत्येक घर सम्भन्नु पर्दछ ।

३. उद्देश्य:

होम स्टे संचालनका मुख्य उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछन:-

- क) ग्रामीण क्षेत्रमा पर्यटन प्रबर्द्धन गरी त्यसबाट प्राप्त प्रतिफल ग्रामीण समुदाय सम्म पुऱ्याउने,
- ख) ग्रामीण क्षेत्रका जनतालाई पर्यटन व्यवसायमा सहभागी गराई जीवनस्तर सुधार गर्ने,
- ग) होम स्टेको माध्यमबाट ग्रामीण तथा स्थानीयस्तरमा अवसर सृजना गर्ने,
- घ) ग्रामीण पर्यटनमा रमाउने पर्यटकलाई सहज बसोबासको ब्यवस्थापन गरी गाँउका ऐतिहासिक, धार्मिक र रमणीय स्थानको बारेमा जानकारी दिने,
- ङ) पर्यटकलाई सुलभ, सहज र सरल वातावरणमा स्थानीय परिकार, रीतिरिवाज, कला संस्कृति र रहनसहनको उत्कृष्ट अनुभव प्रदान गर्ने ।

४. दर्ताको लागि निवेदन दिने:

- (१) होम स्टे संचालन गर्न चाहने व्यक्ति वा समुदायले देहाय बमोजिमका कागजात सहित अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा रु.१०० को रसिद काटी सम्बन्धित स्थानीय तहमा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
 - क) सामुदायिक होम स्टेको हकमा कम्तीमा ५ जना घरधनीले आ-आफ्नो घरमा सामुहिक रुपमा होम स्टे सञ्चालन गर्न सहमत भएको लिखित प्रतिबद्धता र वडा कार्यालयको सिफारिस तथा निजी होम स्टेका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस ।
 - ख) जग्गा धनी पुर्जा वा पैतृक सम्पत्ति एकिन हुने प्रमाण वा मञ्जुरीनामा वा भाडामा

लिएको भए सो को सम्झौताको प्रतिलिपि र सहरी क्षेत्रभित्र भएमा नक्सापासको प्रतिलिपि,

ग) होम स्टे संचालनको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुखले तोकेको प्रतिनिधिको संयोजकत्वमा सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष, स्थानीय तहका स्वास्थ्य, कृषि र वन वातावरण हेर्ने कर्मचारी समेतको पाँच सदस्यीय समितिले निरीक्षण गरी अनुसूची-२ बमोजिमको मापदण्ड पुरा भए नभएको बारे स्थानीय कार्यालयमा एक महिना भित्र प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ । समितिले आफ्नो कामको सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार विज्ञहरुको सहयोग लिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको निरीक्षणबाट तोकिएको मापदण्ड पूरा भएको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यालयले सात दिनभित्र दश हजार रुपैया शुल्क लिई दर्ता गर्नु पर्नेछ र अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा होम स्टे संचालन प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ । सोको जानकारी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
- (४) मापदण्ड पुरा नगरेको हकमा आवश्यक सुधार गर्न समय दिई पुन स्थलगत निरीक्षण गरी उपदफा (३) बमोजिम दर्ता प्रमाण पत्र दिनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (३) बमोजिम होम स्टे दर्ता गर्दा र दफा १३ को उपदफा (१) बमोजिम होम स्टे नविकरण गर्दा

लाग्ने शुल्क सम्बन्धित स्थानीय तहको ४ समुहको बाँडफाँड हुने राजस्व खातामा राख्नु पर्नेछ । यसरी प्राप्त भएको राजस्वको ४० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रदेश संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

५. होम स्टे दर्ताका लागि न्यूनतम मापदण्डहरु:

- (१) होम स्टे दर्ताका लागि देहाय बमोजिमका न्यूनतम मापदण्डहरु पूरा गर्नु पर्नेछ ।
- (क) पाहुनाको लागि हरेक घरमा कम्तीमा एक कोठा र दुई बेड र बढीमा चार कोठामा आठ बेड मात्र राख्न पाईने,
- (ख) शौचालय र स्नानगृहको अनिवार्य व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,
- (ग) घरायसी र वातावरणीय सरसफाईको राम्रो व्यवस्था हुनु पर्नेछ र फोहर मैला व्यवस्थापनको लागी कुहिने तथा नकुहिने पलोहरको छुट्टाछुट्टै व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,
- (घ) सेवा सुविधा र गुणस्तरका आधारमा खानपानका वस्तुहरु र आवासको आधारमा औचित्यपूर्ण मुल्य सहितको मेनुको व्यवस्था भएको हुनुपर्ने ,
- (ङ) संचारका न्यूनतम सुविधाहरु जस्तै टेलिफोन वा इन्टरनेटको व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,
- (२) होम स्टे दर्ताको लागि आवश्यक अन्य मापदण्ड अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ ।

(६) होम स्टेको वर्गीकरण:-

यस कार्यविधीको अनुसूची-२ मा उल्लेखित मापदण्ड पुरा गरी अलग अलग स्वामित्व भएका कम्तीमा ५ वटा घरधनीले सामुहिक व्यवस्थापन गरी संचालन गरेको होम स्टेलाई सामुदायिक ग्रामिण होम स्टे र ग्रामिण क्षेत्रमा कुनै व्यक्तिले एकल रूपमा दर्ता गरी निजी स्तरमा संचालित होम स्टेलाई निजी होम स्टेको रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

(७) होम स्टेका मुख्य पर्यटकीय क्रियाकलाप:-

(१) होम स्टे संचालकले मनोरञ्जनका लागि पाहुनाको चाहाना अनुसार स्थानीय क्षेत्रमा संचालन हुने सांस्कृतिक कार्यक्रम र परम्परागत खेलमा सहभागी गराउने, उपलब्ध हुने क्षेत्रमा जंगल ट्रेक, ईको ट्रेक, कृषि फार्म अवलोकन, अध्ययन तथा सिकाई केन्द्र, संग्रहालय, दृश्यावलोकन आदि जस्ता मुख्य पर्यटकीय क्रियाकलाप कार्यक्रमको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएदेखि बाहेक होम स्टेले देहाय बमोजिमको कार्यक्रमको आयोजना गर्नुपर्ने छ ।

(क) स्थानीय प्रचलन अनुसार फूलमालाका साथ पर्यटक स्वागतको व्यवस्था गर्ने ।

(ख) पर्यटकहरुलाई सामुदायिक भवन वा खुला ठाउँमा मौलिक परम्परा तथा संस्कृतिमा आधारित सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको प्रस्तुती, मेला र जात्रा जस्ता गतिविधिहरु आयोजना गरी सहभागी गराउने ।

(ग) सांस्कृतिक सम्पदा, संग्रहालय, घरेलु तथा हस्तकला सामाग्री उत्पादन केन्द्र, रमणीय क्षेत्रको दृश्यावलोकन, भ्रमना,

जंगल, वन्युजन्तु तथा चराचुरुङ्गी अवलोकन आदिको व्यवस्था गर्ने ।

- (घ) स्थानीय कृषि, घरेलु तथा हस्तकला प्रविधिमा सहभागी गराई पर्यटक तथा स्थानीय जनता बीच जीवनशैली, कला संस्कृति, भेषभूषा आदि विषयमा अवलोकन अनुभव तथा ज्ञानको आदानप्रदान गराउने ।
- (ङ) होम स्टेमा बस्ने पर्यटकहरुलाई गाउँघरमा उत्पादिन स्थानीय तथा प्राङ्गारिक खाना खुवाई फरकपनको अनुभूति दिलाउने ।
- (च) पर्यटकलाई होम स्टेमा रहदा उत्कृष्ट आतिथ्यता सहित र पारिवारिक वातावरणमा बसिरहेको अनुभव दिलाउने ।
- (छ) स्थानीय उत्पादन र संस्कृति भल्कने मायाको चिनो र फूलमाला सहित पर्यटकलाई बिदाई गर्ने ।
- (ज) पर्यटक होम स्टेबाट बिदाई भएपछि एक पटक उनीहरु गन्तव्यमा पुगे नपुगेको जानकारी दिने ।

८. होम स्टेले दर्ता पश्चात पूरा गर्नुपर्ने अन्य मापदण्डहरु:

होम स्टे संचालकले दर्ता पश्चात पूरा गर्नुपर्ने अन्य मापदण्डहरु देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी पर्यटक सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- (ख) पर्यटकको स्वास्थ्य स्थितिको पूर्व जानकारी लिई सोही बमोजिमको खानपानको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

- (ग) सामुदायिक होम स्टेको लागि कम्तीमा एक सामुदायिक भवन वा हलको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- (घ) हरेक वर्ष गा.पा.सँग समन्वय गरी लेखा परीक्षण गराउने र पर्यटकको तथ्यांक व्यवस्थित गरी राख्नु पर्ने ।
- (ङ) प्रत्येक वर्ष पौष मसान्त सम्म आन्तरिक राजश्व विभाग अन्तर्गतका कार्यालयबाट कर चुक्ता र अन्य आवश्यक विवरण सहित गाउँपालिकामा दर्ता गर्नुपर्ने ।
- (च) हाल संचालित संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायमा दर्ता भएका होम स्टेहरु समेत आषाढ मसान्त सम्म कर चुक्ता र आवश्यक विवरण सहित गाउँपालिकामा दर्ता गर्नुपर्ने ।
- (छ) होम स्टेमा आउने पर्यटकलाई संभव भए सम्म प्राकृतिक चिकित्साका गतिविधिहरु संचालन गरी बसाईका दिन लम्ब्याउन पहल गर्नु पर्ने ।

९. होम स्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समिति :

- (१) सामुदायिक होम स्टे संचालन गर्नका लागि संचालकले साधारण सभा वा भेला गरी देहाय बमोजिम होम स्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समिति गठन गर्नुपर्नेछ,
 - (क) समुदायका सदस्यहरुबाट १ जना - अध्यक्ष
 - (ख) समुदायका सदस्यहरुबाट १ जना - उपाध्यक्ष
 - (ग) समुदायका सदस्यहरुबाट १ जना - कोषाध्यक्ष

- (घ) समुदायका सदस्यहरुबाट १ जना महिला सदस्य - सदस्य
- (ङ) समुदायका सदस्यहरुबाट १ जना सदस्य - सदस्य
- (२) होम स्टेमा सहभागी हुने घर संख्याको आधारमा समावेश हुने गरी समुदायले थप ६ जना सम्म सदस्यको चयन गर्न सकिनेछ ।
- (३) होम स्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ
- (क) पर्यटकीय क्रियाकलापहरु, पर्यटक र संचालकहरुले पालना गर्नु पर्ने आचारसंहिताको बारेमा जानकारी गराउने ।
- (ख) आगन्तुक पाहुनाको स्वागत तथा आवासको व्यवस्था मिलाउने ।
- (ग) पाहुनाको दर्ता तथा रेकर्डको व्यवस्था गर्ने ।
- (घ) आय व्ययको श्रेस्ता व्यवस्थित र दुरुस्त राख्ने ।
- (ङ) प्रत्येक होम स्टे र ग्रामीण क्षेत्रको सरसफाई तथा अन्य व्यवस्थापन पक्षको नियमित अनुगमन गर्ने ।
- (च) स्थानीय पर्यटक प्याकेजहरुको निर्माण र प्रचार प्रसार गर्ने ।
- (छ) स्थानीय प्रविधि, ज्ञान सीप, वातावरण, परम्परा, शैली, भेषभूषा कला तथा संस्कृतिको संरक्षण गर्ने ।
- (ज) सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको प्रदर्शन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

- (झ) पाहुनाको स्वास्थ्योपचार र अन्य आकस्मिक सेवाको व्यवस्थापन र समन्वय गर्ने ।
- (ञ) होम स्टे जाने पथचिन्ह (साइनेज) तथा लोकेसन म्याप तयार गरी आवश्यक स्थानमा राख्ने ।
- (ट) पर्यटक आवास गृहमा उपलब्ध हुने सेवा, सुविधाको गुणस्तरका आधारमा मेनुरमूल्य निर्धारणमा एकरूपता कायम गर्ने ।
- (ठ) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पैतिस दिन भित्र पाहुना सख्या, प्रमुख क्रियाकलाप आय तथा व्यय देखिने वार्षिक प्रतिवेदन गा.पा कार्यालयमा पठाउनु पर्ने ।
- (ड) गाउँपालिका स्तरीय होम स्टे समन्वय समितिसँग नियमित सम्पर्क र संचार गर्ने ।
- (ढ) अनुसूची ४ बमोजिमको सूचना पाहुनाले देख्ने स्थानमा राख्नुपर्ने ।
- (ण) होम स्टे विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि अध्ययन, अवलोकन भ्रमण जस्ता कार्य गर्ने ।
- (त) होम स्टेको विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक अन्य कार्यहरु गर्ने ।

१०. गाउँपालिका स्तरीय होम स्टे संचालन तथा समन्वय समिति :

- (१) गाउँपालिका स्तरीय होम स्टेकामे माध्यमबाट पर्यटन विकास, प्रवर्द्धन र समन्वय गर्नका लागि एक होम स्टे समन्वय समितिको गठन गर्न सक्नेछ ।

- (२) गाउँपालिका अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधिको संयोजकत्वमा सामुदायिक र नीजि होम स्टे संचालकका प्रतिनिधि, निजी पर्यटन व्यवसायी र आवश्यक शाखाका कर्मचारीहरु प्रतिनिधि रहने गरी ५ देखि ११ जना साम्मको स्थानीय तह होम स्टे समन्वय समिति गठन गर्न सकिनेछ ।
- (३) गाउँपालिका स्तरीय होम स्टे समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) आफ्नो गाउँपालिकामा भएका होम स्टे व्यवस्थापन समितिहरु बीच समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
- (ख) पूर्वाधार विकास र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- (ग) आकस्मिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- (घ) संभाव्य पर्यटकीय सम्पदाहरुको विवरण तयार गर्ने ।
- (ङ) पर्यटकको संचार तथा सुरक्षामा समस्या देखिएमा सहयोग गर्ने ।
- (च) आफ्नो स्थानीय तहमा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापना गर्ने र अभिलेख व्यवस्थित गर्ने ।
- (छ) स्थानीय कृषि उत्पादन प्रयोग गर्ने तथा प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन गर्ने स्थानीय कृषि जैविक प्रविधिमा सहयोग पुर्याउने ।

११. पर्यटन पूर्वाधार विकास योजनामा सहयोग सम्बन्धी व्यवस्था :
होम स्टेमा पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा संरक्षण सम्बन्धी योजनामा प्रदेश सरकारले आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्न सक्नेछ ।
१२. अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था :
- (१) गाउँपालिका, सम्बन्धीत वडा कार्यालय वा तोकिएको निकायले आवश्यकता अनुसार समय समयमा होम स्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिका कार्यहरु तथा प्रत्येक होम स्टेको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नु पर्नेछ ।
 - (२) गाउँपालिका, सम्बन्धित वडा कार्यालय वा तोकिएको निकायबाट हुने अनुगमन तथा निरीक्षणका क्रममा तोकिएको मापदण्ड पुरा नगर्ने होम स्टेलाई मनासिव माफिकको म्याद दिई मापदण्ड पूरा गर्न लगाउनु पर्नेछ ।
 - (३) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र पनि मापदण्ड कायम गर्न नसकेका होम स्टेलाई गाउँपालिका वा तोकिएको निकायले निलम्बन वा खारेज गर्न सक्नेछ ।
 - (४) स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट अनुसारको कामको कार्यान्वयनको क्रममा र कार्य सम्पन्न भए पछि गाउँपालिका वा मातहतका निकायबाट अनुगमन तथा निरीक्षणको काम हुनेछ ।
 - (५) कुनै होम स्टे संचालकले मापदण्ड पालना नगरेको वा सो सम्बन्धी गुनासो आएमा गाउँपालिकाबाट कुनै पनि समयमा निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन

गर्न सक्नेछ । सो निर्देशनको पालना गर्नु होम स्टे संचालकको कर्तव्य हुनेछ ।

१३. नविकरण :

- (१) सामुदायिक वा नीजि होम स्टे संचालकले देहाय बमोजिमको कागजात संलग्न गरी हरेक वर्ष होम स्टे नविकरणको लागि गाउँपालिका कार्यालयमा दुई हजार रुपैयाको रसिद काटी निवेदन दिनु पर्नेछ ।

अनुसूची - १

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धीत)

होम स्टे दर्ताको लागि दिइने निवेदन

श्री रिब्दीकोट गाउँपालिकाको कार्यालय

म र हामीहरुले वडा नं.
.....टोल र गाउँ.....मा संचालन गर्न लागेको
.....होम स्टेलाई होम स्टे संचालन
कार्यविधि, २०७६ बमोजिम सामुदायिक र निजी होम स्टेको रुपमा
दर्ता गरी पाउन निवेदन गर्दछु र गर्दछौ ।
हामी होम स्टे संचालन कार्यविधि निर्देशिका, २०७५ को अधिनमा रही
आफ्नो होम स्टे संचालन गर्नेछौ ।

संलग्न कागजातहरु :

१. होम स्टे संचालन गर्ने निवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि ।
२. होम स्टे संचालन गर्ने प्रत्येक घरधुनीको जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा तथा पैतृक सम्पत्ति भल्कने प्रमाण वा मन्जुरनामा वा भाडामा लिएको भए सोको सम्भौताको प्रतिलिपि ।
३. प्रत्येक घरधनीले होम स्टे संचालन गर्न मन्जुर गरेको कागजात सहित होम स्टे व्यवस्थापन तथा संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ।
४. व्यवस्थापन समिति गठन तथा दर्ता गर्ने सम्बन्धी स्थानीय भेलाको निर्णय ।
५. सम्बन्धीत वडाको सिफारिश ।
६. आधारभूत प्रशिक्षण लिएको भए सो प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।

होम स्टे युनिटहरू (दर्ता हुने व्यक्तिहरूको) विवरण

सि.नं.	संचालकको नाम, थर	ठेगाना
१		
२		
३		
४		
५		

नोट : सामुदायिक होम स्टेको हकमा होम स्टे व्यवस्थापन संचालन समितिको अध्यक्ष वा अधिकार दिएको व्यवस्थापन समितिको सदस्यले निवेदन दिनु पर्नेछ ।

निवेदकको नाम, थर.....

ठेगाना :

मिति :

अनुसूची - २

(दफा ४ को उपदफा (२) र दफा ५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धीत)
होम स्टे संचालनका आधारभूत मापदण्ड

१. होम स्टे का लागि घर, कोठा शैया :
- (क) सहज पहुँचको लागि बाटोको प्रबन्ध भएको, घरहरु मौलिक संस्कृति भल्किने र हावा हुरी, जंगली जनावर आदिबाट सुरक्षित हुनु पर्ने, खुला, हिलो तथा धुलो रहित सफा सुगधर हुनु पर्नेछ ।
 - (ख) होम स्टेमा पाहुनाका लागि कम्तीमा एउटा अलग्गै कोठा हुनु पर्नेछ ।
 - (ग) होम स्टे संचालन गर्ने एक घरमा बढीमा ४ कोठा पर्यटकका लागि छुट्याउन सकिनेछ ।
 - (घ) एउटा कोठामा बढीमा २ वटा मात्र ओछ्यान रहनु पर्नेछ । ओछ्यान कम्तीमा ६.५ फिट लम्बाई र चौडाई ३ फिटको हुनुपर्नेछ ।
 - (ङ) भूइमा कार्पेट वा राडी वा सफा गुन्डी ओछ्याएको हुनु पर्नेछ ।
 - (च) नरम खालको सेतो तन्ना भएको र सेतै खोल भएका ओढनेको व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
 - (छ) ढोकामा खुट्टा पुछ्ने बोरा वा डोर म्याट भएको हुनु पर्नेछ ।
 - (ज) भित्ता वा ढोकाको पछाडी पट्टी लुगा भुण्डयाएको व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ ।
 - (झ) कोठामा बिजुली बत्ति वा लाल्टीन वा मैनुबत्ती वा टुकी, पानस बाल्ने व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
 - (ञ) सुत्ने कोठामा धुवा आउने हुने हुँदैन । भान्सा कोठा र भन्याङ कोठा पर्यटक सुताउनको लागि प्रयोग हुनु हुँदैन ।

- (ट) सुत्ने कोठामा राम्रा राम्रा दृश्य र स्थानीय संस्कृति भल्कने तस्वीरहरु भएमा राम्रो हुनेछ ।
- (ठ) फोहोर फाल्ने एउटा टोकरी (डस्टविन) को व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ड) प्रत्येक पाहुनाका लागि एकजोर चप्पल र टाबेलको व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ढ) भित्तामा एउटा अर्धकद देखिने ठूलो ऐना भुण्डयाएको हुनु पर्नेछ ।
- (ण) संभव भए सम्म सुत्ने कोठामा चिया टेबुल राख्नु राम्रो हुनेछ ।
- (त) संभव भए सम्म सुत्ने कोठामा २ वटा कुर्ची राख्नु राम्रो हुनेछ ।
- (थ) पर्यटकले देख्ने ठाउँमा त्यस होम स्टेका फरक खालका विशेषता र धार्मिक, ऐतिहासिक तथा रमणीय स्थानको बारेमा जानकारी दिने बोर्ड राख्नु राम्रो हुनेछ ।
- (द) पर्यटकले पालना गर्नुपर्ने अनुसूची ४ बमोजिमका आचारसंहिता प्रष्ट देखिने गरी उपयुक्त स्थानमा टास्नु पर्नेछ र सो आचारसंहिताको बारेमा पाहुनालाई शुरुमै जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (ध) मेनुमा उल्लेख भए बाहेकका अन्य क्रियाकलाप वा सेवामा पर्यटकलाई अतिरिक्त शुल्क तिर्न बाध्य पार्न हुदैन ।

२. शौचालय र स्नान घर :

- (क) सुविधायुक्त र सफा शौचालय हुनु पर्नेछ ।
- (ख) होम स्टे संचालन गर्ने घर वा समुदायले नुहाउनको

लागि सुविधायुक्त र सफा स्नान घरको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(ग) स्नान घरमा पानीको बाल्टी, मग, साबुन, रुमाल आदि आधारभूत बस्तुहरु हुनु पर्नेछ ।

३. भान्छाकोठा र खाना खाने व्यवस्था :

(क) पाहुना राख्ने घरकोठा नजिक गई गाई भैसी अथवा भडा बाखा, सुँगुर, कुखुरा आदि बाध्न र पाल्न पाइने छैन ।

(ख) धेरै धुवा नहुने भान्छा (उन्नत वा सुधारिएको चुलो) भएको हुनु पर्नेछ ।

(ग) पानीको सुविधा मिलाउनु पर्ने र खानेपानी फिल्टर गरेर वा उमालेर मात्र दिनु पर्नेछ ।

(घ) स्थानीय खानाको परिकारहरुलाई स्वथ्यकर ढंगले पकाउने र खुवाउने प्रबन्ध हुनु पर्नेछ ।

(ङ) सानो डाइनिङ टेबलको पनि प्रबन्ध भए राम्रो हुनेछ ।

(च) खानाको परिकारको विवरण तथा मूल्य निर्धारण गरिएको (मेनु) भएको हुनु पर्नेछ ।

४. स्वास्थ्य, सरसफाई तथा सुरक्षा :

(क) बास बस्ने कोठा तथा सुत्ने बिस्तारा किरा, लामखुट्टे आदिबाट सुरक्षित भएको हुनु पर्नेछ ।

(ख) सामुदायिक रुपमा प्राथमिक उपचारको व्यवस्था हुनु पर्ने, खुला नाली र ढल नभएको हुनु पर्नेछ ।

(ग) वातावरणमैत्री कृषि, पर्यटन क्रियाकलाप, पर्यटकीय सम्पदाहरुको संरक्षण, सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था, फूलबारी र वृक्षारोपण गरी हरियाली हुनु पर्नेछ ।

अनुसूची - ३

(दफा ४ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धीत)

होम स्टे दर्ता प्रमाण-पत्र

.....
.....

मिति :

प्रमाण पत्र संख्या :

होम स्टे संचालन प्रमाण पत्र

..... लाई होम स्टे संचालन कार्यविधि, २०७६
मा व्यवस्था भए अनुसार सामुदायिकरनीजि होम स्टेका रुपमा दर्ता
गरी यो प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

- सदस्यको नाम :
- ठेगाना :
- मान्य अवधि :

HOME STAY OPERATION CERTIFICATE

.....Homestay is registered/renewed as a
.....community/private homestay under
Homestay operation procedures, 2076 B.S

1. Name of the owner
2. Address of the owner
3. Valid up to

शर्तहरू

- व्यवस्थापन तथा संचालन समितिसँग समन्वय गरी पर्यटकहरूलाई बसोबासको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- चलन चल्तीको वा निर्धारित मूल्यभन्दा बढी मूल्य लिनु हुदैन ।
- स्थानीय सामाजिक सांस्कृतिक वातावरणलाई असर पर्ने खालका क्रियाकलापहरू गर्नु गराउनु हुदैन । यो प्रमाणपत्र

तथा अनुसूची ४ बमोजिमको आचारसंहिता सबैले देख्ने स्थानमा राख्नु पर्नेछ ।

- व्यवस्थापन तथा संचालन समितिसँग समन्वय गरी प्रत्येक वर्ष प्रतिवेदन बुझाउनु पर्नेछ ।
- यो प्रमाण पत्र एक एक वर्षमा नविकरण गराउनु पर्नेछ ।

अनुमति पत्र प्रदान गर्ने अधिकृतको

नाम :

दर्जा :

दस्तखत:

मिति :

अनुसूची - ४

(दफा ९ को उपदफा (३) खण्ड (ढ) सँग सम्बन्धीत)

Code of conduct for the visitors (आचार संहिता)

The home stay visitors are expected to abide the following points पर्यटकहरुले निम्न लिखित आचार संहिताको पालना गर्नुपर्नेछ

१. Do not pressure the owner for food, beverage and facilities not available at home stay (होम स्टेमा उपलब्ध हुन नसक्ने खाना, पेय पदार्थ र सुविधा बारे संचालकलाई दबाव दिन पाइने छैन)
२. Do not offer anything to the people beyond ones capacity (होम स्टे र छिमेकीलाई असर गर्ने गरी होहल्ला गर्न पाइने छैन) ।
३. Do not offer anything to the people beyond ones capacity (होम स्टे संचालकको क्षमता बाहिरको सेवा सुविधा माग गर्न पाइने छैन)
४. Beware of doing any behavior (such as sexual activities or sexual) harassment (which is impermissible to the local socio-cultural values (सामाजिक मूल्य, मान्यता, धर्म संस्कृतिको हिसाबले नपच्ने व्यवहार गतिविधि यौनजन्य हिंसा गर्न पाइने छैन)
५. Respect to the rites and rituals of the local people, wear such clothes that are permissible to the community (स्थानीय समुदायको रीति रिवाजलाई सम्मान गर्नुपर्नेछ र समुदायमा सहज हुने कपडाहरु लगाउनु पर्नेछ)
६. Do not impress the owner or other people for doing immoral or illegal activities, respect to the household routine for entrance and exit (अनैतिक

र गैरकानूनी क्रियाकलाप गर्न समुदायलाई दबाव दिन हुदैन होम स्टेमा प्रवेश गर्ने र बिदाई हुने समय तालिकाको पालना गर्नुपर्नेछ ।)

७. Supply and use of narcotics or any forms of psychotropic drugs at home or outside is strictly prohibited (कुनै प्रकारका लठयाउने प्रकारका लागु पदार्थहरु प्रयोग गर्न र बिक्री वितरण तथा ओसार पसार गर्न सख्त मनाही छ ।
८. Respect to the biodiversity and ecology of the environment (जैविक विविधता र वातावरणीय परिस्थितिलाई सम्मान गर्नुहोस)

आज्ञाले
रिषीराम अर्जेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत